

ה"ת 18964/09/22 - חאלד אבו גודה נגד משטרת ישראל - ימ"ר חוף

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 18964-09-22 אבו גודה נ' משטרה-ימ"ר חוף
תיק חיצוני:

בפני **כבוד השופט נורית הרצמן אבי-יצחק**
המבקש
נגד
המשיבה
חאלד אבו גודה ע"י ב"כ עו"ד מוחמד ג'נאיים
משטרת ישראל - ימ"ר חוף

החלטה

בפניי בקשה דחופה לפי פקודת ביזיון בית משפט, לעשות שימוש בסמכות המוקנית לבית המשפט מכח סעיף 6 לפקודה זו ולכוף בכל דרך על המשיבה ו/או מי מטעמה, לרבות רפ"ק תומר קסלסי, את קיומה המלא של החלטתי מיום 22.9.22, במסגרת הוריתי למשיבה להחזיר לידי המבקש רכב מסוג ג'יפ מ.ר. 497-64-402 (להלן - "התפוס" או "הרכב").

רקע עובדתי

1. ביום 8.9.22 הגיש המבקש בקשה דחופה על-פי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 להשבת התפוס, אשר נתפס על ידי המשיבה בעקבות אירוע ירי על הרכב שאירע ביום 13.8.22. בבקשתו טען המבקש כי אין לו כל קשר לחשדות כלשהם ואין כל צורך חקירתי או הצדקה להמשך תפיסת הרכב, ולפיכך ביקש כי יוחזר לו לאלתר.

2. ביום 9.9.22 הוריתי למשיבה להגיב לבקשה בתוך 7 ימים. תגובת המשיבה, מפי רפ"ק עו"ד תומר קסלסי מ.א. 1143304, רמ"ח נוער וחשיפה בימ"ר חוף, הוגשה בתאריך 19.9.22 (באיחור) וזו לשונה: **"אנו מתנגדים להחזרת הרכב הנ"ל למבקש מהסיבה (?) שלאחר בדיקה, ישנו חוב למבקש למס הכנסה וקיים עיקול על הרכב. מצ"ב נספח".** לתגובה צורף נספח המעיד על עיקול מיום 7.9.22 לטובת רשות המיסים, בגין חוב למס הכנסה בסך 14,711 ₪.

3. לאור תגובת המשיבה, ניתנה באותו יום 19.9.22 החלטתי, בה התבקשה המשיבה להגיב לגופו של עניין, מדוע לא ישוחרר הרכב בתנאים שיבטיחו את אפשרות חילוטו לטובת חוב רשות המיסים בבוא העת, ככל שזהו אכן הנימוק להמשך החזקת הרכב על ידי המשיבה, שאינה רשות המיסים. במסגרת אותה החלטה אף הוריתי למבקש להבהיר כיצד פעל בעניין עיקול רשות המיסים.

4. למחרת, ביום 20.9.22, הגיש המבקש הודעה שבמסגרתה הביע תמיהה ביחס לעמדת המשיבה לפיה היא ממשיכה להחזיק ברכב התפוס אך בשל חוב של המבקש ברשות המיסים ואף ציין כי לא בוצעה למבקש כל פנייה מטעם גובה המס, אולם הבהיר כי מיד עם היוודע הדבר, דאג המבקש להסדיר באופן מיידי את העניין מול רשות המיסים **ושילם את חובו בסך 14,731 ₪**. להודעה צורף אישור רשות המיסים בדבר קבלת התשלום מיום 19.9.22 שעה 16:12. נוכח הודעת המבקש ותשלום החוב לרשות המיסים, הוריתי למשיבה, בהחלטה שניתנה בו ביום, להודיע בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 22.9.22 בשעה 13:00 אם היא עדיין עומדת על התנגדותה להחזרת הרכב התפוס. עוד הובהר באותה החלטה כי ככל שלא תוגש תגובת המשיבה עד למועד האמור - אורה על השבתו למבקש. ב"כ המבקש נדרש להעביר ההחלטה למשיבה לאלתר ולוודא קבלתה.

5. ביום 22.9.22 בשעות אחר הצהריים, משלא הוגשה תגובת המשיבה עד למועד שנקבע כאמור, עתר המבקש למתן החלטה בדבר השבת הרכב לאלתר. עוד באותו יום ניתנה החלטתי כדלקמן:

"בהעדר תגובה מצד המשיבה, ובהינתן שמתגובת המשיבה מיום 19.9.22 עלה שהנימוק להתנגדות להחזרת הרכב הינו עיקול לטובת רשות המיסים בגין חוב שבינתיים שולם ע"י המבקש - הרכב יוחזר כמבוקש."

6. ביום 28.9.22 הגיש המבקש "בקשה דחופה ביותר לפי פקודת ביזיון בית משפט", היא הבקשה שבפניי. בבקשתו סקר המבקש את השתלשלות העניינים כמפורט לעיל, והוסיף כי ביום 25.9.22 הגיע למשרדי המשיבה מיופה כח מטעם המבקש לצורך קבלת אישור לשחרור הרכב התפוס מהמגרש, בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 22.9.22. מיופה הכח פגש בחוקר מיחידת הימ"ר ומסר לו את ההחלטה, אולם החוקר סירב ליתן לו אישור כאמור ומסר לו כי רק רפ"ק תומר קסלסי יכול לאשר את שחרור הרכב. בהמשך לכך, פנה ב"כ המבקש טלפונית לרפ"ק קסלסי שהשיב כי נשלחה התנגדות לבית המשפט בשל קיומו של עיקול על הרכב לרשויות המס. ב"כ המבקש שלח לרפ"ק קסלסי את החלטת בית המשפט ואת האישור בדבר תשלום החוב למס הכנסה, אך האחרון התמיד בסירובו לשחרר את הרכב וציין כי יעביר את האישור לרשויות המס ואלו ייצרו בהמשך קשר עם ב"כ המבקש.

7. ביום 28.9.22 הוריתי על הגשת תגובת המשיבה על הבקשה לפי פקודת הביזיון עד ליום 2.10.22, וכן נקבע דיון במעמד הצדדים ליום 6.10.22.

8. המשיבה נמנעה מלהגיש תגובתה לבקשה.

9. ביום 6.10.22 התקיים הדיון, שנקבע לשעה 10:30. ב"כ המבקש התייצב לדיון בשעה היעודה. בית המשפט וב"כ המבקש המתניו להתייצבות נציג המשיבה, אך עד לשעה 11:20 לא התייצב נציג מטעמה, הגם שב"כ המבקש הצהיר כי העביר למשיבה את החלטות בית המשפט בפקס (פעמיים) ואף הציג אישורים על כך.

בנסיבות אלה, התקיים הדיון בהעדר נציג המשיבה.

טענות המבקש

10. בבקשתו שטח המבקש את השתלשלות העניינים דלעיל וטען כי חובה על כולם לכבד את החלטות בית המשפט ועל המשיבה - משטרת ישראל - לשמש דוגמא ומופת לקיום החלטות של בית המשפט ככתבן וכלשונן, לאלתר וללא דיחוי. המבקש הבהיר כי בלי אישור היחידה החוקרת לשחרור הרכב, לא מתאפשר שחרור הרכב מהמגרש המשטרתי, וזאת חרף החלטת בית המשפט שניתנה זה מכבר.

11. עוד טען המבקש כי מדובר בהתנהלות שערורייתית וחסרת תום לב, שכן לא רק שהמשיבה לא מילאה אחר החלטת בית המשפט והפרה את הוראתו, אלא כעת היא מעמידה את עניין החוב לרשות המיסים, שאין לו כל קשר או זיקה למשיבה ו/או לתפיסת הרכב כמחסום בפני שחרור הרכב, כל זאת חרף העובדה כי סכום החוב שולם זה מכבר.

12. המבקש הפנה בבקשתו לפסיקת בתי המשפט, שקיבלה את ההשקפה כי המדינה יכולה להיות משיבה בהליך לפי הפקודה ככל בעל דין אחר, אם כי לא ניתן לכפות עליה קיום החלטה בדרך של קנס או מאסר. עוד עתר המבקש למתן צו שיחייב את החוקר המטפל, רפ"ק תומר קסלסי, לקיים את החלטת בית המשפט ולהעביר לו מידית אישור לשחרור הרכב. במעמד הדיון עתר ב"כ המבקש גם להטלת סנקציות אישיות כנגדו.

דין והכרעה

13. פקודת ביזיון בית משפט המנדטורית משנת 1929 (להלן - **פקודת הביזיון**) היא מקור הסמכות לבקשה לאכוף צו בית משפט על דרך של הפעלת המנגנון שבפקודה. סעיף 6(1) לפקודה מסמך את בתי המשפט:

"לכוף אדם בקנס או במאסר לציות לכל צו שניתן על ידם והמצוה לעשות איזה מעשה או האוסר לעשות כל מעשה".

סעיף 6(2) לפקודה מוסיף ומתנה:

(2) לא יינתן צו המטיל קנס או מאסר אלא אם כן הוזמן הממרה להופיע ונענה להזמנה, או כשלא בא מעצמו, הובא לפני בית המשפט בצו תפיסה כדי להראות טעם מדוע לא ינתן נגדו צו כזה.

ברע"א 3888/04 שרבט נ' שרבט (14.12.04) קבע בית המשפט העליון כך:

"בית-משפט זה, בשורה ארוכה של פסקי-דין, ראה בהליך לפי סעיף 6 לפקודה הליך המצוי בתחום הדמדומים שבין הליך אזרחי "רגיל" להליך פלילי. ההליך נושא אופי מיוחד, באשר אינו מטיל אחריות פלילית, אך הוא גם אינו הליך אזרחי "טהור" במובנו הרגיל. אין הוא עונשי במהותו, ומטרתו העיקרית להביא לאכיפת ההחלטה השיפוטית במבט צופה עתיד. הסנקציה בהליך זה היא סנקציה של כפייה. ויודגש: עניינו של ההליך במישור היחסים שבין

הצדדים המתדיינים, ואין הוא מיועד להטיל דופי במפר הצו או לפגוע בו...
הליך הביזיון נחשב הליך אכיפה קיצוני מאחר שהסנקציה בעקבותיו - קנס או מאסר -
עשויה להיות קשה ופוגעת, ולכן מקובל לראות בו הליך שיורי, לאחר ההליכים האחרים
האפשריים נבחנו או מוצו. פסיקתו של בית-משפט זה חזרה והדגישה כי השימוש בכלי
אכיפתו זה שפגיעתו עשויה להיות קשה צריך להיות מוגבל רק למקרים מתאימים, וכי אין
להיזקק להליכי ביזיון בית-המשפט כאשר קיימת דרך אחרת לביצוע ההוראה
השיפוטית..."

14. בת"א (מחוזי חי') 443-08 בלייכר נ' מדינת ישראל (נבו 03.01.2016) נפסק כי פקודת הביזיון חלה גם על
רשויות המדינה (ההדגשות הוספו):

"בעת"מ (ת"א) 1293/04 דומברובסקי ווג'מיש נ' שר הפנים [פורסם בנבו] (1.6.04) דן
בית המשפט המחוזי בתל-אביב בבקשה לפי סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט ועמד על כך
שבניגוד למצב במשפט האנגלי, שבו קיימת הבחנה בין הישות השלטונית הכתר, (the
crown) לבין יחידים שהם עושי דברה, במשפט הישראלי אין תחולה להבחנה זו, ומכוח
עקרון השוויון הקבוע בסעיף 2 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין)
תשי"ח-1958, החובה לכבד החלטות שיפוטיות חלה על כל רשויות המדינה באשר הן.
מצדי אוסיף, שאם על כל רשויות המדינה החובה לכבד החלטות שיפוטיות, על אחת כמה
וכמה כך כשמדובר בממלאי תפקידים ברשויות המדינה, שאם לא תאמר כך יוכל כל פקיד
או נושא משרה ליטול לעצמו את החירות להחליט אם, מתי ובאילו תנאים הוא ינהג כך.
מובן שהדעת אינה סובלת מצב דברים שכזה...."

וכן ראו בש"א (י-ם) 251/08 (עת"מ 146/07) אבנים מור בע"מ נ' מינהל מקרקעי ישראל (נבו, 6/8/08).

15. במקרה עסקינן, עולה בבירור מהשתלשלות העניינים המתוארת בפתח החלטה זו, כי המשיבה למעשה נטלה
לעצמה את החירות להחליט אם לכבד את החלטותיו השיפוטיות של בית משפט זה, מתי ובאילו תנאים. כך עשתה
שוב ושוב, והיא ממשיכה בכך (ככל הידוע לביהמ"ש) גם במועד כתיבת החלטה זו.

ראשית, הגישה המשיבה באיחור את תגובתה לבקשה להחזרת תפוס, ללא בקשת ארכה או התנצלות;

שנית, נמנעה מלהגיש תגובה על פי ההחלטה מיום 20.9.22 וכפועל יוצא מכך (ובהתחשב גם בתשלום החוב לרשות
המיסים) ניתנה ההחלטה מיום 22.9.22 על השבת הרכב למבקש;

שלישית, וזה העיקר - המשיבה סירבה (ועודנה מסרבת) לפעול על פי החלטת בית המשפט, וזאת מבלי שהגישה בקשה
לעיכוב ביצוע ההחלטה, השגה ערעורית או כל השגה אחרת;

רביעית, המשיבה נמנעה מלהגיש תגובה לבקשה לפי פקודת הביזיון;

חמישית, המשיבה נמנעה מלהתייצב לדיון במעמד הצדדים, חרף זימונה כדיון.

זהו מצב דברים שהדעת אינה סובלת.

מסקנתי, לאור האמור לעיל, היא כי יש מקום לפעול בנסיבותיו של מקרה זה על פי פקודת הביזיון.

16. ניגש אפוא עתה לשאלה מהם הסעדים האופרטיביים המתאימים למקרה, בהתחשב בנסיבותיו ובמיהות הצדדים. ב"כ המבקש עמד בבקשתו על כך שבפסיקה הוכר שלא ניתן לכפות על המדינה קיום החלטה בדרך של קנס (שנזקק לקופת המדינה) או מאסר, והוא עותר לחייב את המשיבה ואת החוקר המטפל רפ"ק קסלסי לקיים את החלטת בית המשפט ולהעביר באופן מיידי לידי אישור לשחרור הרכב מהמגרש המטפרי, להטיל על רפ"ק קסלסי סנקציות אישיות, וכן לחייב את המשיבה בהוצאות ההליך.

17. באשר לאפשרות להפעיל את פקודת הביזיון כנגד מי שאיננו בעל דין, נפסק זה מכבר כי אין מניעה לעשות כן כאשר אותו "זר" ער לקיומו של הצו השיפוטי, לתוכנו ולהפרתו [ע"א 317/78 מוניות הדר לוד בע"מ נ' ביטון, פ"ד לד(4) 232 (1980); בג"ץ 1067/08 עמותת "נוער כהלכה" נ' משרד החינוך (17.5.10)]

בת"א (מחוזי י-ם) 906-93 יפת השמש - חב' לנכסים והשקעות בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד השיכון והבינוי (נבו 01.09.2010) נדונה בין היתר השאלה האם ניתן לכופ במאסר או בקנס עובדי מדינה לאור חובותיהם על פי התקנות לביצוע פסק דין שניתן נגד המדינה ואשר לא בוצע במועד. לעניין זה נקבע (ההדגשות הוספו):

"אכן התנהלותה של המשיבה בנושא תשלום פסק הדין אינה עולה בקנה אחד עם הוראות ההנחיות והתקנות, ואף אם ניתן להחיל הפקודה גם על מי שאינו בעל דין, כפי שמוצע על ידי המבקשת, אינני מוצא מקום לאור מכלול נסיבות העניין לעשות כן, זאת ללא שניתנה הזדמנות לאותם אנשים שניתן לכפות עליהם את ביצוע פסק הדין להתנגד. במקרה שלפני, אמנם פרקליט המחוז לא פנה לחשב המינהל, והיועצת המשפטית עו"ד חנה גבאי לא פעלה, כנטען, להחיש התשלום (ששולם רק מחציתו), אולם עו"ד גבאי בלבד צורפה כצד לבקשה לבזיון בית המשפט ויתר בעלי תפקידי ביצוע לא צורפו ויומם בבית המשפט לא ניתן להם."

בענייננו, יש מקום לכופ על המשיבה ועל האחראי מטעמה - רפ"ק קסלסי, קיום מיידי של החלטת בית המשפט בדבר השבת הרכב התפוס. באשר לעתירה להטיל על רפ"ק קסלסי סנקציה אישית בדמות קנס, לא מצאתי בשלב זה להיעתר לבקשה, מאחר שהוא לא צורף כצד להליך, ולא ניתן לו יומו בבית המשפט לעניין זה.

סוף דבר

18. לאחר שנתתי דעתי להוראות החוק ולהלכה הפסוקה ושקלתי את מכלול נסיבות המקרה, מסקנתי היא כאמור כי אין מנוס מכפיית ציונה של המשיבה להחלטות השיפוטיות באמצעות הפעלת פקודת ביזיון בית משפט.

לפיכך אני מחליטה להיעתר לבקשה ומורה כי המשיבה ו/או רפ"ק תומר קסלסי יעבירו בתוך 48 שעות ממועד המצאת החלטה זו, לידי המבקש או בא-כוחו, אישור בכתב לשחרור הרכב התפוס מהמגרש המשטרתי בו הוא מצוי. היה וצו זה לא יבוצע, יהיה ב"כ המבקש רשאי לעתור להטלת סנקציה אישית בדמות קנס יומי על רפ"ק קסלסי, תוך צירופו כצד להליך.

כמו כן, לאור התנהלותה במסגרת הליך זה, אני מחייבת את המשיבה בתשלום הוצאות ההליך בסך של 3,000 ₪. סכום ההוצאות ישולם לידי המבקש בתוך 30 יום.

זכות ערעור כדין בתוך 45 יום, לבית המשפט המחוזי בחיפה.

ניתנה היום, י"ז תשרי תשפ"ג, 12 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.